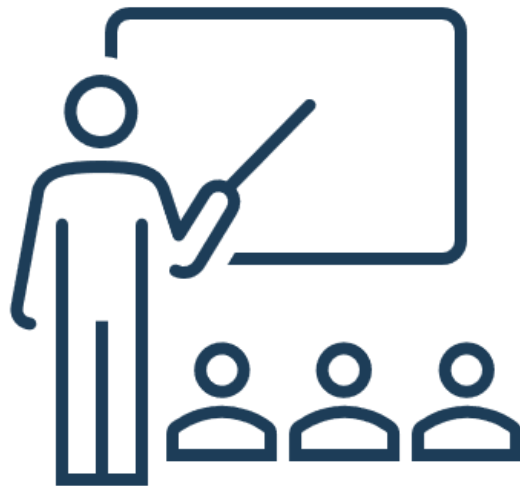




Λεξιλόγιο

ΕΚΘΕΣΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ



| | ΣΥΝΩΝΥΜΑ | ΑΝΤΩΝΥΜΑ |
|--------------------|--|--|
| Αβρότητα | Ευγένεια, διακριτικότητα, λεπτότητα | Αγένεια |
| Αγνώμων | Αχάριστος | Ευγνώμων |
| Αδηφάγος | Λαίμαργος / άπληστος, ακόρεστος | ολιγαρκής/κορεσμένος |
| Άμεμπτος | Αψεγάδιαστος, άψογος, ανεπίληπτος | Μεμπτός, αξιοκατάκριτος |
| Αθυμία | Ακεφιά, κακοκεφιά, κατήφεια | Ευθυμία, χαρά |
| Αιγίδα | Ασπίδα/ προστασία, υποστήριξη | |
| Αμετάκλητος | Τελεσίδικος, οριστικός, ανέκκλητος | Μετακλητός, ανακλητός, αναστρέψιμος |
| Αμετροέπεια | Φλυαρία, πολυλογία | Λακωνικότητα, βραχυλογία |
| Αμοραλισμός | Ανηθικότητα, διαφθορά | Ηθική, τιμιότητα |
| Ανάλητος | Απάνθρωπος, σκληρός, ασυγκίνητος, ανοικτίρμων | Συμπονετικός, πονόψυχος, φιλεύσπλαχνος |
| Ανθρωπισμός | Φιλαλληλία,ευσπλαχνία, ουμανισμός | Απανθρωπιά, βαρβαρότητα |
| Άρδην | Ριζικά, ολοκληρωτικά, τελείως | Μερικώς |
| Βανδαλισμός | Θηριωδία, κτηνωδία, καταστροφή, όλεθρος | Προστασία, τρυφερότητα, δημιουργία |
| Βαρβαρότητα | Αγριότητα, βαναυσότητα, σκληρότητα, απανθρωπιά | Πραότητα, καλοσύνη, ανθρωπιά |
| Βασανισμός | Κακοποίηση, ταλαιπωρία, παίδεμα, κακομεταχείριση | Προστασία, σεβασμός, καλοσύνη |
| Βάση | Βάθρο, στήριγμα, θεμέλιο, έρεισμα | |

| | | |
|--------------------|---|--|
| Βαυκαλίζω | Ξεγελώ, εξαπατώ, παραπλανώ, αποκοιμίζω | Αφυπνίζω, διαφωτίζω, ενεργοποιώ |
| Βέβηλος | Ανόσιος, ανίερος, βδελυρός, ασεβής, ιερόσυλος | Όσιος, ιερός, σεπτός, σεβαστός |
| Βιάζω | Πιέζω, επιβάλλω, εξαναγκάζω, καταπιέζω, κακοποιώ, προσβάλλω/ επισπεύδω | Σέβομαι, τιμώ, εκτιμώ, υπολήπτομαι |
| Βλάπτω | Ζημιώνω, καταστρέφω, αδικώ, αδικοπραγώ | Ευεργετώ, ωφελώ, βοηθώ, συνδράμω, ευσπλαχνίζομαι |
| Βοώ | Κραυγάζω, φωνάζω, καταγγέλλω, απαιτώ | Σιωπώ, αποσιωπώ, αδιαφορώ |
| Βραχυλογία | Ολιγολογία, λακωνικότητα, συντομία, συνοπτικότητα | Πολυλογία, φλυαρία, αμετροέπεια |
| Γδούπος | Κρότος, βρόντος, πάταγος, θόρυβος | |
| Γνωμικό | Απόφθεγμα, ρητό, ρήση | |
| Γρίφος | Αίνιγμα, μυστήριο, ασάφεια | Σαφήνεια |
| Γονυπετής | Γονυκλινής, γονατιστός | Όρθιος, στητός, ευθυτενής |
| Γόητρο | Φήμη, κύρος, αίγλη, μεγαλοπρέπεια | Απαξία, ανυποληψία, ασημαντότητα |
| Γλίσχρος | Ανεπαρκής, πενιχρός, φτωχικός, ισχνός, ευτελής | Πλούσιος, πολυτελής, παχυλός, πλουσιοπάροχος |
| Γλαφυρός | παραστατικός, κομψός, χαριτωμένος, καλαίσθητος | Ακαλαίσθητος, άκομψος, άνευρος, πληκτικός |
| Γενναιόφρων | μεγαλόψυχος, ανδρείος, μεγάλθυμος | Μικρόψυχος, μικροπρεπής, δειλός |

| | | |
|--|---|--|
| Γιγαντιαίος | Θεόρατος, πελώριος, υπέρογκος, υπερμεγέθης, υπέρμετρος/ ασύλληπτος, θαυματικός | Μικροσκοπικός, μικρόσωμος, μικροφυής, μικροκαμωμένος |
| Γοητεύω | Θέλγω, σαγηνεύω, μαγεύω, ελκύω | Απωθώ, απογοητεύω |
| Δαμάζω | Ελέγχω, συγκρατώ, καταστέλλω, κατανικώ/ χαλιναγωγώ, τιθασεύω | Απελευθερώνω, αποδεσμεύω/ εξαγριώνω, αποθηριώνω |
| Δεινός (τα δεινά) | Επιδέξιος, άξιος/ τρομακτικός, δυσμενής, φοβερός (κακουχίες, δοκιμασίες) | Αδέξιος, ανίκανος/ ευμενής, θετικός |
| Δαιδαλώδης | Περίπλοκος, πολυσύνθετος | Απλός |
| Δέος | Σεβασμός, θαυμασμός, έκπληξη / φόβος | Αδιαφορία, απάθεια / θάρρος |
| Δολερός | Δόλιος, πανούργος, ανειλικρινής, ύπουλος, επίβουλος | Άδολος, ειλικρινής, αγνός, ανυστερόβουλος |
| Διφυής | Δισυπόστατος, διττός | Μονοφυής |
| Διεθνισμός | Κοσμοπολιτισμός | Εθνικισμός |
| Διχογνωμία | Διαφωνία, αντιδικία, αντιγνωμία, αντίθεση | Συμφωνία, ομοφωνία, σύμπνοια |
| Διαβολή | Συκοφαντία, δυσφήμιση, κατηγορία | Έπαινος, εγκώμιο, υποστήριξη, υπεράσπιση |
| Δυσδιάκριτος | Αδιόρατος, αμυδρός/ ασαφής, ακαθόριστος | Ευδιάκριτος, ευκρινής / σαφής, καθαρός, εναργής |
| Ειδεχθής | Απεχθής, βδελυρός, αποκρουστικός, απωθητικός | Ελκυστικός, γοητευτικός |

| | | |
|-----------------------|---|---|
| Ειρωνεία | Εμπαιγμός, κοροϊδία, πείραγμα, σαρκασμός | Θαυμασμός, σεβασμός, παίνεμα |
| Εκμεταλλεύομαι | Χρησιμοποιώ, καπηλεύομαι, καρπώνομαι / αξιοποιώ | Σέβομαι / παραμελώ, αδιαφορώ |
| Εκούσιος | Εθελούσιος, εθελοντικός αυτοπροαίρετος, οικειοθελής, αυτόβουλος | Ακούσιος, αναγκαστικός, επιβεβλημένος, υποχρεωτικός |
| Εκπεσμός | Παρακμή, κατάπτωση, εκφυλισμός | Ακμή, άνοδος |
| Έλλειψη | Στέρηση, ανεπάρκεια, ένδεια, πενία | Επάρκεια, πλούτος, αφθονία, αυτάρκεια |
| Έμφυτος | Εγγενής, φυσικός, έμφυτος, κληρονομικός | Επίκτητος, πρόσκτητος, εμπειρικός |
| Ενέργεια | Πράξη, δράση, εκτέλεση, λειτουργία, ζωντάνια | Αδράνεια, ακινησία, απραξία, ηρεμία |
| Έπαρση | Αλαζονεία, οίηση, υπεροψία, κομπασμός | Μετριοφροσύνη, ταπεινότητα, ταπεινοφροσύνη |
| Επιλήψιμος | Μεμπτός, αξιόμεμπτος, κατακριτέος | Άμεμπτος, ανεπίληπτος, αδιάβλητος, αξιέπαινος |
| Ζήλος | Ενθουσιασμός, θέρμη, προθυμία | Αδιαφορία |
| Ζηλεύω | Φθονώ, εποφθαλμιώ/ Επιθυμώ/ καλοτυχίζω, ευδαιμονίζω | |
| Ημερεύω | Εξημερώνω, τιθασεύω/ καθησυχάζω/ ξεθυμαίνω, γαληνεύω | Εξαγριώνω/ θυμώνω, προκαλώ, εκνευρίζω, κεντρίζω |
| Θεμελιώδης | Βασικός, πρωταρχικός, κεφαλαιώδης | Ασήμαντος, δευτερεύων, μηδαμινός |
| Θεμιτός | Επιτρεπτός, νόμιμος, δίκαιος | Αθέμιτος, απαγορευμένος, παράνομος |

| | | |
|--------------------|---|--|
| Θίγω | Αναφέρω, μνημονεύω/ βλάπτω, ζημιώνω/ προσβάλλω, πληγώνω | Παραλείπω, αποσιωπώ/ ωφελώ / σέβομαι, τιμώ |
| Ιδανικός | Άψογος, υποδειγματικός, πρότυπος, τέλειος, ιδεώδης/ ιδεατός | Ατελής, μειονεκτικός, ελαττωματικός/ υπαρκτός, πραγματικός, ρεαλιστικός |
| Ιδιότητα | Γνώρισμα, χαρακτηριστικό, ίδιον / θέση, αξίωμα, τίτλος | |
| Ικμάδα | Ζωτικότητα, ζωντάνια, δυναμισμός, ενεργητικότητα | Νωχελικότητα, χαλαρότητα, παθητικότητα |
| Ισχνός | Αδύνατος, οστεώδης, λιπόσαρκος/ αδύναμος, ανίσχυρος, τρωτός/ φτωχός, πενιχρός, ανεπαρκής | Εύσωμος, παχύς/ ισχυρός, σθεναρός/ πλούσιος, άφθονος, επαρκής |
| Ιταμός | Αυθάδης, θρασύς, αναιδής, προπετής, αναίσχυντος | Σεμνός, σεβάσιμος, ήπιος |
| Καθιερώνω | Θεσπίζω, επισημοποιώ, αναγνωρίζω/ υιοθετώ/ επιβάλλω | Καταργώ, ακυρώνω, απαρνιέμαι |
| Καθολικός | Οικουμενικός, παγκόσμιος | Εθνικός, τοπικός, ενδημικός |
| Καίριος | Έγκαιρος, κατάλληλος, αποτελεσματικός/ καθοριστικός, αποφασιστικός/ κρίσιμος, βασικός, σημαντικός | Άκαιρος, ανεπίκαιρος/ επιπόλαιος, ακίνδυνος/ ασήμαντος, επουσιώδης |
| Κάμψη | Λύγισμα, κύρτωση, κλίση/ μείωση, πτώση/ υποχώρηση, υποτίμηση | Ίσιωμα, ευθυγράμμιση/ ανάκαμψη, αύξηση, ενδυνάμωση/ ανατίμηση, υπερτίμηση |
| Καταδεικνύω | Φανερόνω, αποδεικνύω, τεκμηριώνω, επιβεβαιώνω | Αποκρύπτω, συγκαλύπτω, αποσιωπώ |
| Καταπατώ | Καταλαμβάνω, οικειοποιούμαι, σφετερίζομαι/ παραβιάζω, παραβαίνω, αθετώ | Υπερασπίζομαι, σέβομαι, προφυλάσσω, τηρώ |

| | | |
|----------------------|---|---|
| Κίνητρο | Ερέθισμα, λόγος, αιτία, θέλητρο | Αντικίνητρο |
| Κοινοποίηση | Δημοσιοποίηση, γνωστοποίηση, ανακοίνωση | Απόκρυψη, αποσιώπηση |
| Κομφορμισμός | Συμβατικότητα, συμβιβαστικότητα | Αντικομφορμισμός, αντισυμβατικότητα |
| Κυρίως | Κατεξοχήν, πρώτιστα, προπαντός/ ιδίως, ιδιαίτερος | Δευτερευόντως |
| Λαθεύω | Αστοχώ, σφάλλω | Πετυχαίνω, ευστοχώ |
| Λάθρα/λαθραία | Κρυφά, παράνομα | Φανερά, νόμιμα |
| Λαίλαπα | Ανεμοστρόβιλος, καταιγίδα, θύελλα / (μτφ.) καταστροφή, συμφορά, δυστυχία | Ευτύχημα |
| Λανθάνω | Κρύβομαι, υφέρπω, υποβόσκω | Φανερώνω, φαίνομαι |
| Λατρεύω | Τιμώ, προσκυνώ, υπηρετώ/ αφοσιώνομαι, προσηλώνομαι/ υπεραγαπώ | Αρνούμαι/ μισώ, αντιπαθώ |
| Λεξιθηρία | Εκζήτηση, λεξιλαγνία | Απλότητα, λιτότητα |
| Λεπτολόγος | Σχολαστικός, αναλυτικός, λεπτομερειακός, εξονυχιστικός, ακριβής | Επιφανειακός, επιπόλαιος, ανακριβής |
| Ληκτικός | Τελικός | Αρκτικός, εναρκτήριος |
| Ληξιπρόθεσμος | Ληγμένος, εκπρόθεσμος | Εμπρόθεσμος |
| Λυσιτελής | Ωφέλιμος, χρήσιμος, επωφελής, τελεσφόρος | Αλυσιτελής, ανώφελος, ατελέσφορος, επιβλαβής, επιζήμιος |

| | | |
|------------------------------|---|---|
| Μακρηγορώ | Μακρολογώ, πολυλογώ, φλυαρώ | Βραχυλογώ, λακωνίζω |
| Μακρόπνοος | Μακροχρόνιος/ μεγαλεπήβολος, φιλόδοξος | Σύντομος, βραχυπρόθεσμος/ ταπεινός |
| Μεγαληγορώ | Καυχιέμαι, κομπορρημονώ, κομπάζω | |
| Μεμψιμοιρώ | Γκρινιάζω, παραπονιέμαι, δυσανασχετώ, δυσφορώ, γογγύζω | Χαίρομαι, ευθυμώ |
| Μεταγγίζω (ιδέες) | Μεταδίδω, μετακενώνω, μεταφέρω, διοχετεύω | |
| Μηδαμινότητα | Ασημαντότητα, μικρότητα/ ματαιότητα, ευτέλεια | Σπουδαιότητα, αξία |
| Μικροπρέπεια | Μικρότητα, αναξιοπρέπεια/ ποταπότητα, ευτέλεια, απρέπεια | Αξιοπρέπεια, ανωτερότητα |
| Μοχθηρία | Χαιρεκακία, εμπάθεια, κακεντρέχεια, κακοήθεια κακοβουλία/ ζηλοφθονία, μνησικακία | Συμπόνια |
| Μύθευμα | Ψευδολόγημα, ανακρίβεια, αναλήθεια | Αλήθεια |
| Ναρκισσισμός | Ωραιοπάθεια, αυταρέσκεια, φιλαρέσκεια, αυτοθουμασμός | Σεμνότητα, μετριοφροσύνη, ταπεινότητα |
| Νέμομαι | Καρπώνομαι, σφετερίζομαι, εκμεταλλεύομαι, καταχρώμαι | |
| Νευραλγικός | Καίριος, ευαίσθητος, ευπαθής | Ασήμαντος |
| Νοθεύω | Αλλοιώνω, παραποιώ, παραχαράσσω | |
| Νοσηρότητα | Ευπάθεια, ασθενικότητα, παθογένεια | Υγεία, ευεξία ευρωστία, ανοσία, ανθεκτικότητα |

| | | |
|-----------------------|---|---|
| Νουθετώ | Συμβουλεύω, παραινώ, καθοδηγώ, κατευθύνω | |
| Ξαφνικά | Αιφνιδιαστικά, απροσδόκητα, αναπάντεχα, απρόσμενα, αδόκητα, απροειδοποίητα | Αναμενόμενα, προσχεδιασμένα, προγραμματισμένα |
| Ξεδιπλώνω | Απλώνω, ξετυλίγω/ αναπτύσσω, αποκαλύπτω, εκδηλώνω | |
| Ξενομανία | Ξενοφιλία, ξενολατρία | Ξενοφοβία |
| Ξενοφανής | Παράδοξος, παράξενος, αλλοπρόσαλλος, παράταιρος, ασυνήθιστος | Γνωστός, συνηθισμένος, οικείος |
| Ξοδεύω | Καταναλώνω, αναλώνω, δαπανώ | Αποταμιεύω |
| Οδύνη | Θλίψη, συντριβή, άλγος | Χαρά, ευχαρίστηση, ευφορία |
| Οίηση | Αλαζονεία, κομπασμός έπαρση, υπεροψία, | Μετριοφροσύνη, ταπεινοφροσύνη |
| Οικειοποιούμαι | Ιδιοποιούμαι, σφετερίζομαι/ συνηθίζω, εγκλιματίζομαι προσαρμόζομαι | |
| Οικτίρω | Ευσπλαχνίζομαι, συμπονώ/ καταφρονώ, περιφρονώ | Αδιαφορώ/ εκτιμώ, υπολήπτομαι |
| Οιστρηλατώ | Εμπνέω, εξάπτω, ενθουσιάζω, διεγείρω | Κατευνάζω, καταπραΰνω/ αποχαυνώνω |
| Ολέθριος | Καταστροφικός, εξοντωτικός | Ευεργετικός, σωτήριος, λυτρωτικός |
| Ολιγοψυχώ | Δειλιάζω, φοβάμαι | Αναθαρρώ |
| Ολιγορώ | Αμελώ, αδιαφορώ, παραμελώ | Ενδιαφέρομαι, φροντίζω, προσέχω |

| | | |
|--------------------|---|--|
| Ομοϊδεάτης | Ομόγνωμος, ομόφρων | Αντίγνωμος, αντίθετος, πολέμιος |
| Όψιμος | Καθυστερημένος, παράκαιρος, αργοπορημένος | Πρώιμος, πρόωρος, έγκαιρος |
| Παγιώνω | Σταθεροποιώ, εδραιώνω, μονιμοποιώ | Μεταβάλλω, αλλάζω, τροποποιώ |
| Παλινδρομώ | Πηγαινοέρχομαι, επανέρχομαι, επιστρέφω/ παλινωδώνω, υπαναχωρώ, αμφιταλαντεύομαι | Σταθεροποιούμαι |
| Παλινοστώ | επαναπατριζομαι | Ξενιτεύομαι, μεταναστεύω, εκπατριζομαι |
| Παρακινώ | Συμβουλεύω, νουθετώ, προτρέπω | Αποτρέπω, αποθαρρύνω |
| Παρακωλύω | Παρεμποδίζω, σταματώ, αναχαιτίζω | Διευκολύνω, υποβοηθώ |
| Πειθαρχώ | Υπακούω, συμμορφώνομαι, πείθομαι | Απειθαρχώ, απειθώ, παρακούω |
| Πλασματικός | Εικονικός, φαινομενικός, ψευδής | Πραγματικός, αληθινός, υπαρκτός |
| Πλεονάζω | Περισσεύω, περιττεύω/ αφθονώ | Υπολείπομαι, ελλείπω/ λιγοστεύω |
| Πλημμελής | Ελλιπής, ατελής, ανεπαρκής | Πλήρης, ολοκληρωμένος, συστηματικός |
| Προφανής | Ολοφάνερος, ξεκάθαρος, έκδηλος, σαφής, ευδιάκριτος, πρόδηλος | Άδηλος, αφανής, δυσδιάκριτος |
| Ραδιούργος | Μηχανορράφος, δολοπλόκος | Ευθύς, ειλικρινής, τίμιος |
| Ραστώνη | Αδράνεια, απραξία/ ραθυμία, νωθρότητα, νωχέλεια | Ενεργητικότητα, δραστηριότητα |

| | | |
|---------------------|---|---|
| Ραπίζω | Χαστουκίζω, χτυπώ | Χαϊδεύω, θωπεύω |
| Ρήξη | Θραύση, σπάσιμο/ διάσταση, διαφωνία, διένεξη | Ένωση/ συμφωνία, συναίνεση, συμφιλίωση |
| Ρημαδιακός | Έρημος, ερειπωμένος, ερημωμένος/ εγκαταλειμμένος, παραμελημένος | Κατοικημένος/ φροντισμένος |
| Ριζώνω | Εγκαθίσταμαι, στεριώνω/ εδραιώνομαι, στερεώνομαι, σταθεροποιούμαι | Φεύγω, ξεριζώνομαι/ κλονίζομαι |
| Ριψοκίνδυνος | Παρακινδυνευμένος, παράτολμος/ τολμηρός | Άτολμος |
| Ροή | Ρεύμα, ρους/ τροπή, φορά, κατεύθυνση | |
| Ρυπαίνω | Μολύνω, λερώνω | Καθαρίζω, απορρυπαίνω |
| Ρωμαλέος | Δυνατός, εύρωστος, σφριγηλός/ κραταιός, στιβαρός | Αδύναμος, ασθενικός/υποτονικός |
| Σαγήνη | Γοητεία/ δέλεαρ, θέλητρο | Απωθητικότητα |
| Σάλος | Αναστάτωση, αναταραχή, αναβρασμός | Γαλήνη, ηρεμία |
| Σαπρός | Σάπιος, χαλασμένος/ (μτφ.) ανήθικος, διεφθαρμένος | Άσηπτος/ αδιάφθορος |
| Σαρδόνιος | Σαρκαστικός, ειρωνικός, χλευαστικός | Επαινετικός, εγκωμιαστικός |
| Σαρωτικός | Ισοπεδωτικός, καταστροφικός/ (μτφ) καταλυτικός, ριζικός, συντριπτικός | Ευεργετικός/ επουσιώδης, επιφανειακός/ μαλακός, ήπιος |

| | | |
|---------------------|--|--|
| Σεβαστός | Σημαντικός, υπολογίσιμος, αξιόλογος | Αμελητέος |
| Σκεπτικισμός | Σχετικισμός/ αμφιβολία, δυσπιστία, καχυποψία | Δογματισμός |
| Σπασμωδικός | Βεβιασμένος, απότομος επιπόλαιος, απροετοίμαστος, ασυναίσθητος | Ήπιος, μελετημένος, σχεδιασμένος προσεκτικός |
| Στάσιμος | Ακίνητος, αμετάβλητος | Μεταβαλλόμενος |
| Στρυφνός | Ιδιότροπος, κακότροπος/ δυσνόητος | Καλότροπος, μειλίχιος, καλόβολος/ κατανοητός |
| Στέρηση | Έλλειψη, αφαίρεση, απουσία | Πληρότητα, παροχή |
| Συγκάλυψη | Απόκρυψη, παρασιώπηση | Αποκάλυψη |
| Συγκράτηση | Στερέωση, στήριξη/ αναχαίτιση, παρεμπόδιση | Ακράτεια/ διευκόλυνση |
| Συμμόρφωση | Προσαρμογή/ υπακοή/συνετισμός, φρονηματισμός | Απόκλιση/ ανυπακοή, απειθαρχία |
| Συμφυλέτης | Ομοεθνής, ομόφυλος, ομογενής | Αλλοεθνής, αλλόφυλος |
| Συνοχή | Σύνδεση, συνάφεια, ενότητα/ αλληλουχία,ακολουθία | Διάσπαση, διαχωρισμός/ ασυνέχεια, ανακολουθία |
| Ταγός | Ηγέτης, αρχηγός, καθοδηγητής, επί κεφαλής | Ακόλουθος, οπαδός, ουραγός |
| Ταλανίζω | Ταλαιπωρώ, βασανίζω, καταπονώ | Ευτυχώ |
| Τέλμα | Στασιμότητα, αδιέξοδο | Πρόοδος, εξέλιξη |

| | | |
|----------------------|--|---|
| Τερπνός | Ευχάριστος, ευάρεστος | Δυσάρεστος |
| Τελεσφόρος | Αποτελεσματικός, δραστικός, καρποφόρος | Ατελέσφορος, άκαρπος, αναποτελεσματικός |
| Τρυφηλός | Άνετος, ευδαιμονικός πολυτελής/ καλομαθημένος/ φιλήδονος | Σληραγωγημένος/ εγκρατής, αγνός |
| Τροχοπέδη | Φρένο, εμπόδιο, φραγμός, παρεμπόδιση/ αναστολή, αναχαίτιση | Διευκόλυνση/ ώθηση |
| Τρωτός | Ευπαθής, ευαίσθητος ευπρόσβλητος, ευάλωτος | Άτρωτος, απρόσβλητος, αλώβητος |
| Τυρβάζω | Ασχολούμαι, μεριμνώ, φροντίζω | Αδιαφορώ |
| Τύρβη | Θόρυβος, ταραχή αναστάτωση, φασαρία | Αταραξία, ηρεμία, γαλήνη |
| Υπεισέρχομαι | Εμπλέκομαι, εισχωρώ, διεισδύω, παρεισφρέω/ επηρεάζω | Απέχω, απομακρύνομαι, αποστασιοποιούμαι, αποσύρομαι |
| Υπερακοντίζω | Ξεπερνώ, υπερβαίνω, υπερισχύω, υπερτερώ | Υπολείπομαι, υστερώ, μειονεκτώ |
| Υπερθεματίζω | Πλειοδοτώ/ επαυξάνω υπερβάλλω, επικροτώ | Μειοδοτώ/ ελαττώνω, περιορίζω |
| Υπέρμαχος | Αγωνιστής, υπερασπιστής | Πολέμιος, αντίμαχος |
| Υπερφαλαγγίζω | Υπερβαίνω, ξεπερνώ, εξουδετερώνω | Νικώμαι, καταβάλλομαι, ηττώμαι |
| Υπόλογος | Υπεύθυνος, υπαίτιος, ένοχος | Ανεύθυνος, αθώος |
| Υποσκάπτω | Υπονομεύω, επιβουλεύομαι, κλονίζω | Ενισχύω, υποστηρίζω |

| | | |
|---------------------|---|---|
| Υποδαύλιση | Αναμόχλευση, υποκίνηση, υπόθαλψη, εξώθηση | Κατευνασμός, κατασίγαση, καταστολή |
| Υπολείπομαι | Απομένω/ υστερώ, μειονεκτώ | Υπερτερώ, υπερέχω, πλεονεκτώ |
| Υστεροβουλία | Ιδιοτέλεια, ωφελιμισμός | Ανυστεροβουλία, ανιδιοτέλεια |
| Φανατικός | Αδιάλλακτος, δογματικός, απόλυτος | Διαλλακτικός, μετριοπαθής, συζητήσιμος |
| Φερέφωνο | Υποτελής, ελεγχόμενος, εξουσιαζόμενος | Ανεξάρτητος, ακηδεμόνευτος, χειραφετημένος |
| Φευγαλέος | Παροδικός, εφήμερος βραχύβιος/ σύντομος, γρήγορος/ αμυδρός, ασαφής, ανεπαίσθητος | Μόνιμος, διαρκής, σταθερός/ παρατεταμένος/ σαφής, καθαρός |
| Φημισμένος | Διάσημος, ξακουστός, πασίγνωστος | Άσημος, άγνωστος |
| Φημολογείται | Λέγεται, διαδίδεται, ακούγεται | |
| Φθονερός | Μοχθηρός, δόλιος, κακός | Καλός, άδολος, άκακος |
| Φιλαρχία | Αρχομανία, εξουσιομανία, πατερναλισμός | Υποτακτικότητα, δουλοπρέπεια, δουλικότητα |
| Φιλήδονος | Τρυφηλός, έκλυτος, ακόλαστος | Εγκρατής, ασκητικός, ενάρετος |
| Χαλυβδώνω | Ατσαλώνω, δυναμώνω | Χαλαρώνω, κάμπω, μειώνω |
| Χαοτικός | Αβυσσαλέος, τεράστιος αγεφύρωτος/ ανοργάνωτος, μπερδεμένος | Μικρός, περιορισμένος/ τακτοποιημένος, οργανωμένος |
| Χειρισμός | Διαχείριση, αντιμετώπιση | |

| | | |
|----------------------|---|--|
| Χορηγώ | Δίνω, παρέχω, προσφέρω/ εκδίδω/ καταβάλλω | Παίρνω, αφαιρώ |
| Χροιά | Χρώμα/ τόνος (φωνής)/ διάσταση, χαρακτήρας (χροιά ειρωνείας) | |
| Χρονοτριβώ | Καθυστερώ, αργοπορώ, βραδύνω | Σπεύδω, επιίγομαι, επιταχύνω |
| Χυδαιότητα | Αισχροτήτα, αδιαντροπιά/ απρέπεια, αγένεια, θρασύτητα/ φαυλότητα, ποταπότητα | Σεμνότητα, κοσμιότητα/ ευπρέπεια, ευγένεια/ σεβασμός |
| Χωλαίνω | Υστερώ, μειονεκτώ | Πλεονεκτώ, υπερέχω, αριστεύω |
| Ψεγάδι | Ελάττωμα, ατέλεια | Προτέρημα, πλεονέκτημα, προσόν |
| Ψεύτικος | Κάλπικος, πλαστός, κίβδηλος | Αληθινός, πραγματικός |
| Ψευδεπίγραφος | Ψεύτικος, πλαστός, νόθος | Γνήσιος, αυθεντικός, πραγματικός |
| Ψηλαφώ | Αγγίζω, προσεγγίζω ακουμπώ, θωπεύω | |
| Ψυχορραγώ | Πεθαίνω, χαροπαλεύω | Γεννιέμαι |
| Ψυχρολουσία | Πλήγμα, συμφορά, απογοήτευση, αποκαρδίωση | Επιβράβευση, επιδοκιμασία, θρίαμβος/ |
| Ψυχωμένος | Θαρραλέος, αντρειωμένος | Λιγόψυχος, δειλός |
| Ωθώ | Σπρώχνω/ οδηγώ, κατευθύνω/ παρακινώ, προτρέπω, ενισχύω | Έλκω, τραβώ / απομακρύνω, αποτρέπω, απωθώ |
| Ωραιοποιώ | Εξωραίζω/ καλλωπίζω | Ασχημαίνω |
| Ωρύομαι | Κραυγάζω, ξεφωνίζω, ουρλιάζω | Ψιθυρίζω, μουρμουρίζω |